

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu 1.8.2026 alkaen

Kunnanhallitus 08.06.2026 § 207
103/12.07.00/2026

Päätösesitys Kunnanhallitus hyväksyy
1. varhaiskasvatuksen asiakasmaksut varhaiskasvatukseen ja esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen 1.8.2026 alkaen
2. varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperusteet 1.8.2026 alkaen.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin

Käsittely Hyvinvointijohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.

Perustelut
Kunnanvaltuusto on 08.12.2025 § 111 päättänyt ottaa käyttöön Pelkosenniemen kunnassa varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.2.2026 alkaen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön 26.11.2025 antamalla ilmoituksella (1028/2025) varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ja tuloajat tarkistetaan 1.8.2026 alkaen.

Laki säättää kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetystä varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksuista. Päiväkoti- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana.

Lain 2 §:n mukaan kokoaikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta. Osa-aikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan alle 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. Kunta voi määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n edellyttämät indeksitarkistukset asiakasmaksuun ja tuloajoihin tehdään joka toinen vuosi. Varhaiskasvatuksessa perittävä korkein mahdollinen ja alin perittävä asiakasmaksu on tarkistettu opetustoimen hintaindeksillä ja maksun määrittämisessä käytettävät tuloajat yleisellä ansiotasoindeksillä mukaisesti.

Tarkistusperusteena oleva ansiotasoindeksin muutos on 7,44 % ja opetustoimen hintaindeksin muutos 7,84 %. Näin ollen maksujen perusteena olevat tuloajat nousevat ja ylin perittävä maksu nousee nykyisestä 311 eurosta 335 euroon.

Perheen koko	Tuloaja 1.8.2024 alkaen	Tuloaja 1.8.2026 alkaen	Maksuprosentti
2	4 066	4369	10,7
3	5 245	5635	10,7

4	5 956	6399	10,7
5	6 667	7163	10,7
6	7 376	7925	10,7

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan ja indeksikorotusten jälkeen perheen nuorimman lapsen maksu voi olla 1.8.2026 alkaen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta enimmillään 335 euroa kuukaudessa ja saman perheen ikäjärjestyksessä toiseksi nuorimman varhaiskasvatuksessa olevan lapsen korkein perittävä maksu on 40 % nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta eli enimmillään 134 euroa kuukaudessa. Kustakin seuraavasta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrättävä maksu on 20 % nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta eli enimmillään 67 euroa.

Alin perittävä lapsikohtainen maksu on 32 euroa, tämä oli aiemmin 30 euroa (31.7.2026 saakka).

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain, kuukausimaksu saa olla enintään 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikottain mutta alle 35 tuntia, kunnan tulee periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan. Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikottaista aikaa varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta.

Varhaiskasvatuksen maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon myös perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus.

Esimerkki 1: tulorajat 31.7.2026 asti
4-henkinen perhe, bruttotulot 8000 euroa:

- a. yksi varhaiskasvatuksessa oleva lapsi; lapsen varhaiskasvatusmaksu:

$$8000 - 5956 = 2044 \times 10,7 \% = 219 \text{ euroa}$$

- b. kaksi varhaiskasvatuksessa olevaa lasta: nuorimman lapsen maksu:

$$8000 - 5956 = 2044 \times 10,7 \% = 219 \text{ euroa; perheen toisen lapsen maksu } 40 \% \times 219 \text{ euroa} = 88 \text{ euroa; yhteensä } 307 \text{ euroa.}$$

Esimerkki 2: tulorajat alkaen 1.8.2026:
4-henkinen perhe, bruttotulot 8000 euroa:

- a. yksi varhaiskasvatuksessa oleva lapsi; lapsen varhaiskasvatusmaksu:

$$8000 - 6399 = 1601 \times 10,7 \% = 171 \text{ euroa}$$

- b. kaksi varhaiskasvatuksessa olevaa lasta: nuorimman lapsen maksu:

$8000 - 6399 = 1601 \times 10,7 \% = 171$ euroa; perheen toisen lapsen maksu $40 \% \times 171$ euroa = 68 euroa; yhteensä 239 euroa.

1.8.2026 voimaan tulevien indeksitarkistusten vaikutuksia varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymään voidaan arvioida syys-lokakuussa 2026 ja huomioida mahdollisen lisätalousarvion yhteydessä. Tulorajojen nousun myötä saattavat lapsikohtaiset maksut pienentyä, jos perheiden tulotasossa ei ole tapahtunut muutoksia. Toisaalta ylin perittävä maksu nousee aiempaan verrattuna.

Asiakasmaksuun vaikuttaa lapselle valittujen varhaiskasvatustuntien määrä kuukaudessa.

Sovittu hoitoaika tunteina kuukaudessa	Asiakasmaksu-% täydestä maksusta
0–80 tuntia/kk (keskim. 20 tunti/viikko)	60 %
81–150 tuntia/kk (keskim. enint. 35 tuntia/viikko)	85 %
yli 151 tuntia/kk (keskim. yli 35 tuntia/viikko)	100 %

Esiopetusikäisen täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevan lapsen hoitotarve ja asiakasmaksu voi olla hoidon tarpeen mukaan 60 % tai 65 % kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta.

Sovittu hoitoaika tunteina kuukaudessa esiopeutuksen lisäksi varatusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta	Asiakasmaksu-% täydestä maksusta
0–80 tuntia/kk (keskim. 20 tuntia/viikko)	60 %
yli 80 tuntia/kk (keskim. 35 tuntia/viikko)	85 %

Liitteenä Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.8.2026 alkaen.

Valmistelija

vt. hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine, puh. 0400 222 191

Esittelijä

vt Kunnanjohtaja Mikko Merikanto

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.